

DAP'er Zenderen

Dorps Ambitie Plan – Zenderen

Opgesteld voor:
Contactpersoon OVKK:
Datum:
Versie:

Dorpsraad Zenderen
Tom Jannink
05 oktober 2018
1.1

Aanleiding

Het werken aan een leefbaar dorp is een continu proces. In de huidige samenleving volgen veranderingen elkaar in rap tempo op. Om dit goed te laten landen in het dorp is het essentieel dat de gemeenschap zich weet te verhouden tot deze veranderingen. Om een visie te ontwerpen richting een toekomstige en leefbare omgeving hebben veel dorpen inmiddels een dorpsraad geïnitieerd. Een dorpsraad houdt zich bezig met dorpsvisievorming en in sommige gevallen ook met het ontwikkelen van een structuur die de gemeenschap ondersteunt bij het inspelen op veranderende wensen en behoeften.

Ook in Zenderen is dit het geval. Zenderen is een actief dorp waar de afgelopen jaren tal van projecten zijn geïnitieerd. De dorpsraad van Zenderen omarmt en faciliteert deze projecten en is in sommige gevallen zelf initiator. Diverse projecten zijn de laatste jaren succesvol opgepakt. Echter ondervindt de dorpsraad ook dat het steeds lastiger wordt mensen actief te krijgen. Met name de aansluiting bij de jongere inwoners blijft ingewikkeld. Potentiele leden stippen de intensieve tijdsinvestering aan als drempel. Daarnaast merken huidige leden op dat de zichtbaarheid van de dorpsraad is verminderd. Met deze veelgehoorde feedback gaat de dorpsraad aan de slag. Doordat de dorpsraad minder aanwezig is als voorheen, is de slagvaardigheid en effectiviteit van haar werkzaamheden gedaald. De dorpsraad wil dit graag terug brengen naar het niveau van voorheen.

Alle veranderingen tezamen vragen om een vernieuwde werkwijze van de dorpsraad. Het huidige functioneren van de dorpsraad strookt niet met de wensen en behoeften. Het dorp worstelt met de structuur en de manier van werken. De vernieuwde wijze moet het aantrekkelijk maken om toe te treden tot de dorpsraad en/of werkzaamheden in het licht van de dorpsraad uit te voeren in zogenaamde werkgroepen en/of commissies. Daarmee verwacht de dorpsraad in eerste instantie haar zichtbaarheid te verbeteren, ten tweede beoogt zij daarmee ook haar effectiviteit en slagvaardigheid te verbeteren.

Op dit moment kan Zenderen niet zelfstandig adequaat reageren op alle gaande veranderingen. Hiervoor heeft zij ondersteuning gezocht bij de Overijsselse Vereniging van Kleine Kernen (OVKK). Om het proces verder te kunnen faciliteren vragen wij de provincie om een financiële bijdrage. De geschetste aanpak wordt op dit moment ontwikkeld door de OVKK. Zenderen fungeert als experiment voor deze aanpak.

Dorps Ambitie Plan – DAP

De dorpsraad van Zenderen wil terug naar het DNA van het dorp: waarin zijn we sterk, onderscheidend en wat is onze gezamenlijke ambitie en visie? Vandaaruit wil ze samen met Zendenaren projecten initiëren die bijdragen aan de realisatie van de ambitie. Dit moet de effectiviteit en de betrokkenheid vergroten.

Het vertrekpunt is de gezamenlijk geformuleerde dorpsambitie. Tijdens een interactieve sessies en via online tooling worden persoonlijke ambities en behoeften opgehaald. De dorpsraad brengt dit samen in een Dorps Ambitie Plan. Vanuit dit plan gaan Zendenaren aan de slag in commissies en projectteams. Door deze agile manier van werken creëer je flexibiliteit en vraag je om minder permanente inzet. Daarnaast vergroot je het verantwoordelijkheidsgevoel bij commissies en werkgroepen, omdat ze binnen de gestelde kaders hun eigen projecten en doelen formuleren.

Het Dorps Ambitie Plan waarborgt de wensen en behoeften van de inwoners van Zenderen. Maar het gaat verder dan dat. Door de wensen en behoeften samen te brengen en te rangschikken wordt de dorpsraad in staat gesteld om een ambitie voor Zenderen te formuleren. Met de ambitie voor ogen ontstaan er vervolgens allerlei projecten. Deze worden geïnitieerd door de dorpsraad of door werkgroepen en/of commissies onder de dorpsraad. De werkgroepen en commissies worden gevormd door inwoners die een bepaald doel nastreven, bijvoorbeeld het realiseren van een recreatieplek. Het karakter, bijvoorbeeld qua tijdsinzet, van de werkgroep/commissie is erg afhankelijk van het project waarbij zij betrokken zijn. Door het uitvoeren van de verschillende projecten wordt er uiteindelijk toegewerkt naar het bereiken van de ambitie.

Door het bereiken van de ambitie op te knippen in verschillende projecten wordt het eenvoudiger om sturing te geven aan het geheel. Daarnaast beoogt de dorpsraad hiermee de toegankelijkheid te verbeteren en daarmee meer mensen te interesseren om zich voor het dorp in te zetten. Ook maakt deze manier van werken het mogelijk om significante wijzigingen in de ambitie door te voeren. Doordat de inwoners continu hun visie en ambitie voor het dorp kunnen delen met de dorpsraad kan het zo zijn dat de dorpsambitie gedurende het proces veranderd. Wanneer dit het geval is kan de dorpsraad met deze manier van werken eenvoudiger bijsturen, zonder dat er daarmee grote mate van inzet verloren gaat.

Werkwijze Dorps Ambitie Plan (DAP)

Vanuit het Dorps Ambitie Plan gaan werkgroepen en/of commissies aan de slag. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan werkgroepen of commissies gelinkt aan de thema's:

- Recreatie;
- Veiligheid;
- Ondernemerschap;
- Sport & bewegen;
- Communicatie.

De werkgroepen/commissies gaan vervolgens in sprints of duurlopen aan de slag. De voorkeur gaat uit naar sprints zodat de resultaten op korte termijn zichtbaar worden. Daarnaast versterk je daarmee het kortstondige en vrijblijvende karakter van de werkzaamheden. Een persoon kan zich namelijk aanmelden voor een bepaald project en na afronding van dit project zich weer afmelden. De praktijk leert dat juist deze vrijblijvendheid aantrekkelijk is voor potentieel vrijwilligers. De tijdsinvestering is minder intensief en de belasting blijft beperkt tot één project. Daarnaast wordt het resultaat in een korte periode zowel zichtbaar als in sommige gevallen ook tastbaar. Het terugzien van de geleverde inzet in een korttijdsbestek geeft meer voldoening, dan wanneer het een langdurig, vaak slopend, traject betreft.

Het ontstaan en afronden van projecten gebeurt het gehele jaar door en is een dynamisch proces. Het dorp blijft hierdoor continu in beweging. Jaarlijkse bewonersbijeenkomsten zorgen voor nieuwe ideeën voor projecten waar vrijwilligers zich weer aan binden.

Periodiek is er overleg tussen de dorpsraad en de kartrekkers van de werkgroepen om de onderlinge samenhang niet uit het oog te verliezen en om de voortgang te bespreken. De werkgroepen zelf hebben een grote mate van eigen verantwoordelijkheid binnen de gestelde kaders en begroting. De projecten die door deze werkwijze geïnitieerd worden dragen in alle gevallen bij aan de gestelde ambitie.

Figuur 1 Werkwijze DAP-aanpak

Verschillende partijen hebben een rol bij de uitvoering van een DAP. De meest voor de hand liggende partijen zijn:

- **Dorpsraad**
  - ✓ *Voorzitter, penningmeester, secretaris en marketing*

De dorpsraad is de product onweer van het DAP. Zij bewaakt de koers en ambitie. Daarnaast organiseert zij de periodieke meeting met de werkgroepen. Ook belegt de dorpsraad jaarlijkse meetings met de gemeente, gemeenschap en andere belanghebbenden.

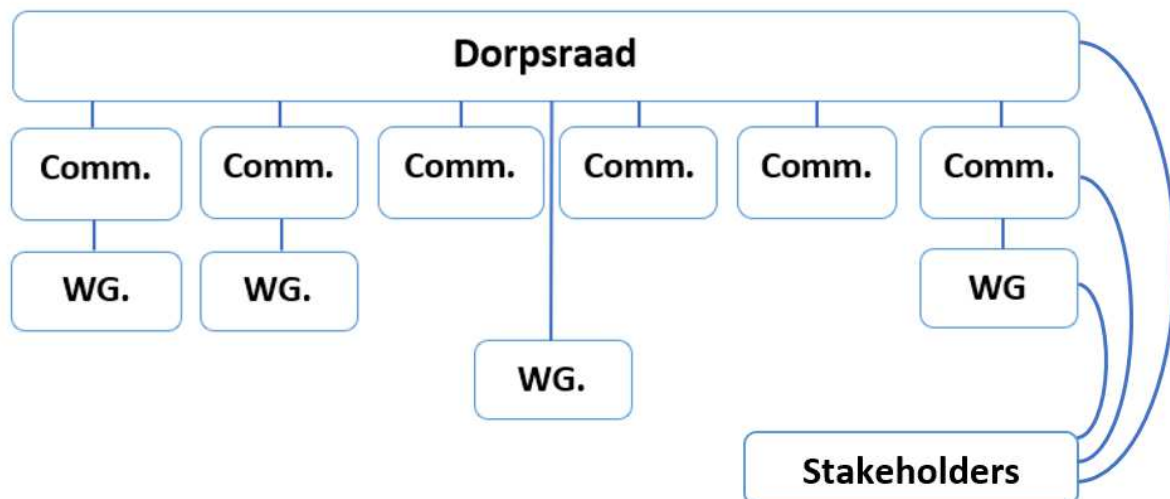
- **Werkgroepen**
  - ✓ *Voorzitter en werkgroep-leden*

De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de uitvoer van projecten. Zij informeren de dorpsraad en betrekken de gemeenschap, belanghebbenden en gemeente bij de realisatie van plannen.

- **Stakeholders**
  - ✓ *Gemeenschap, belanghebbenden en gemeente*

De stakeholders zijn personen die direct baat hebben bij de uitvoer van projecten. Zij leveren input en stellen kritische vragen. Daarnaast kunnen zij eveneens een rol vervullen bij de uitvoer van plannen.

De wijze waarop de uitvoerende partijen zich verhouden ten opzichte van elkaar wordt hieronder in de organogram weergegeven.

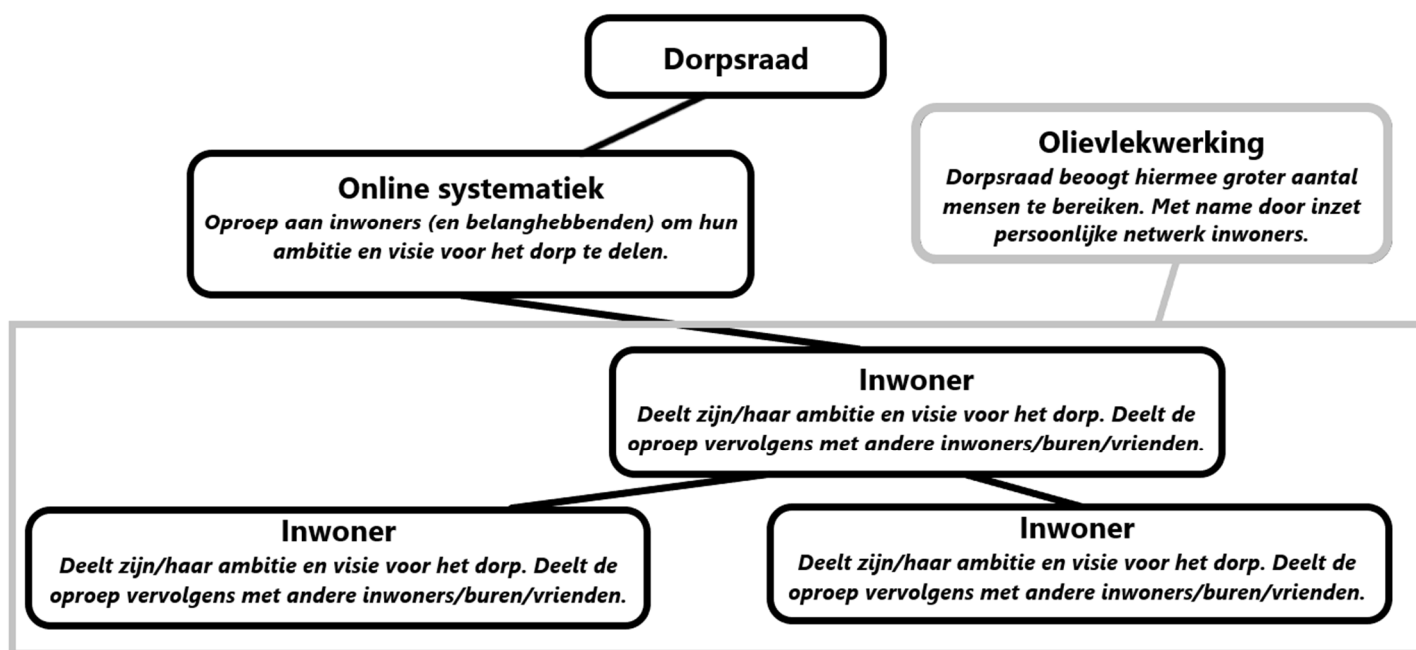

Figuur 2 Organogram DAP-aanpak

Zoals eerder benoemd staat elke commissie en/of werkgroep voor een bepaald thema en/of project. De verantwoordelijkheid voor deze activiteiten ligt bij hen. De dorpsraad bewaakt de voortgang van de uitvoering van projecten onder de verschillende thema's. Dit vindt onder andere plaats door de periodieke overleggen. Tijdens deze gesprekken koppelen de commissies / werkgroepen de voortgang terug en worden andere urgente zaken besproken. Zodoende kan de dorpsraad de uitvoering van het Dorps Ambitie Plan en de voortgang daarvan waarborgen. Daarnaast stelt het de dorpsraad in de mogelijkheid om tijdens de uitvoering bij te sturen, waar wenselijk.

De helikopterview van de dorpsraad maakt het mogelijk om verschillende thema's en projecten aan elkaar te verbinden. Hiermee beoogt de dorpsraad de uitkomst en toekomstwaarde voor het dorp te versterken. Daarnaast biedt de rol van facilitator en verbinder van de dorpsraad kansen aan commissies en werkgroepen om zichzelf en hun werkzaamheden te versterken.

De stakeholders bepalen de inhoud van het Dorps Ambitie Plan en daarmee de inhoud van de thema's en projecten. Hun inzichten en visies worden tijdens interactieve sessies en online tooling opgehaald. Online tooling kan ingezet worden om input voor de dorpsambitie op te halen. Net zoals de geschetste aanpak, wordt ook de online tooling momenteel ontwikkeld door de Overijsselse Vereniging van Kleine Kernen en is breed inzetbaar voor verschillende dorpen. De werkwijze van online tooling is in het figuur hieronder gevisualiseerd:

Figuur 3 Online tooling DAP-aanpak

De volgende stappen worden gezet om de online systematiek goed te laten functioneren:

1. Via een online systematiek wordt er een oproep gedaan aan de inwoners (en andere belanghebbenden) om hun ambitie en visie voor het dorp te delen.
2. Zodra een persoon de oproep beantwoordt, kan deze vervolgens gedeeld worden met anderen. Hiermee wordt een olievlekwerking in werking gesteld. Zodoende beoogt de dorpsraad een groter aantal mensen te bereiken, met name door de inzet van de persoonlijke netwerken van mensen.

Het voordeel van deze wijze van werken is dat je continu informatiebehoefte ophaalt, zonder dat je daarvoor fysieke bijeenkomsten hoeft te organiseren. Het leveren van input is laagdrempeliger en speelt in op de tendens dat mensen steeds minder tijd hebben om zich in te zetten voor maatschappelijke initiatieven. Zo wordt een kern gemobiliseerd, waarnaar de verwachting is dat de drempel om daarna een vervolg te geven aan realisatie van de ambitie lager is. De invulling van het Dorps Ambitie Plan is namelijk gezamenlijk, door de bevolking, geschetst.

Resultaat Dorps Ambitie Plan (DAP)

De dorpsraad in Zenderen ondervindt de laatste jaren dat op het sociaal maatschappelijke gebied nog een kloof te overbruggen is. Ruimtelijk gezien zijn er veel ideeën ontstaan en gerealiseerd. De wijze waarop de dorpsraad en inwoners samenwerken is echter ook veranderd. De zichtbaarheid is verminderd, met negatieve gevolgen voor bijvoorbeeld de slagvaardigheid.

Middels deze aanpak wil de dorpsraad haar zichtbaarheid en de betrokkenheid van inwoners van Zenderen verbeteren. Zenderen wil haar leefbaarheid en vitaliteit versterken door het continu verwezenlijken van wensen en behoeften. Kracht hierbij is het vrijblijvende karakter van deze aanpak, de verschillen in tijdsintensiviteit én de continue inventarisatie. De realisatie van wensen en behoeften vindt plaats door middel van verschillende projecten. Door gebruik te maken van deze doorlopende en dynamische aanpak beoogt de dorpsraad de Zendenaren te motiveren om zich in te zetten voor de kern. Dit is niet alleen positief voor de leefbaarheid en vitaliteit, maar ook voor aspecten als de sociale cohesie, de sociale inclusie en de gemeenschapszin.